

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Pavla Molka (soudce zpravodaj) a soudců Petra Mikeše a Kateřiny Kopečkové v právní věci žalobce: **V. C.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2024, č. j. OAM-79/ZA-ZA11-ZA01-R2-2024, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2025, č. j. 20 Az 2/2025-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce je státním příslušníkem Moldavské republiky. Podle obsahu správního spisu nebyl ve své zemi nijak politicky aktivní. Vyznává pravoslavné křesťanství. Neměl žádné problémy s domovskými státními orgány, nikdy ve své zemi ani v ČR nečelil trestnímu stíhání. Je svobodný a bezdětný. Ze své vlasti odešel v roce 2023 do ČR s úmyslem vydělat si na opravu domu a splacení půjčky od soukromé osoby. Věřitel mu údajně vyhrožoval a byl agresivní. V minulosti žalobce dokonce fyzicky napadl. Žalobce tvrdil, že se nemůže do vlasti vrátit, dokud nesplatí dluh.

[2] Žalovaný prvním rozhodnutím ze dne 5. 2. 2024 zamítl žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce totiž pochází z bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb. Žalobce rozhodnutí napadl žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji postoupil místně příslušnému Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 16. 10. 2024, č. j. 41 Az 8/2024-38, s odkazem na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 4. 10. 2024, ve věci C-406/22, *CV v. Ministerstvo vnitra ČR*. Soudní dvůr stanovil, že za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k)

zákona o azylu a vyhlášky č. 328/2015 Sb. nemůže být považována pouze část území státu. Podmínky pro takové označení musejí být splněny na celém území státu.

[3] Žalovaný, vázán závazným právním názorem krajského soudu, v rámci nového řízení doplnil správní spis o relevantní zprávy o zemi původu. Novým rozhodnutím ve věci, označeným v záhlaví, žalobci neudělil žádnou z forem mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. Dospěl k závěru, že žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv, neboť nebyl nijak politicky aktivní. Neshledal ani naplnění žádného jiného azylově relevantního důvodu. Žalobcovu žádost považoval za účelovou snahu o legalizaci pobytu v ČR. Žalovaný s ohledem na zprávy o zemi původu neshledal diskriminační jednání moldavských orgánů v případě návratu moldavských občanů ze zahraničí.

[4] Žalobce se bránil proti napadenému rozhodnutí žalobou podanou u městského soudu, který ji v záhlaví citovaným rozsudkem zamítl. Městský soud ve shodě s žalovaným uvedl, že důvodem žádosti byla pouze žalobcova obava z věřitele. Nešlo o obavu z pronásledování státními orgány. Městský soud odkázal na relevantní judikaturu, konkrétně na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53, a ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008-47, podle kterých lze soukromé osoby považovat za původce pronásledování, nelze-li se proti nim domoci ochrany u státních orgánů. Žalobce se však po svém napadení obrátil na místní policii, která útočníkovi uložila pokutu. Neprokázal tak, že by mu státní orgány neposkytly pomoc.

[5] Městský soud dále reagoval na výtku ohledně dokazování podklady obsahujícími informace o zemi původu. Poukázal na rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31, podle nějž důkazní břemeno leží na správním orgánu, což ale nebrání žadateli předložit důkazní návrhy na podporu skutkových zjištění. Žalobci bylo umožněno seznámení se s podklady rozhodnutí. Měl možnost předložit důkazy popírající informace ve zprávách o zemi původu. Neučinil tak.

[6] Následně se městský soud zabýval nedostatečným vypořádáním neudělení humanitárního azylu. Na jeho udělení není dle judikatury NSS právní nárok. Stěžejní je správní uvážení, zda jej správní orgán udělí či nikoliv. Žalovaný řádně zjistil skutkový stav. Neudělení humanitárního azylu bylo v souladu s účelem sledovaným tímto institutem. Městský soud dodal, že rekapitulace dosavadního průběhu řízení netvoří stěžejní část rozhodnutí žalovaného na úkor věcného vypořádání, jak tvrdil žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[7] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti nejdříve shrnul svůj azylový příběh a hlavní skutečnosti předcházejících řízení. Obecně nesouhlasí s posouzením věci městským soudem. Tvrdí, že městský soud řádně nevypořádal jeho námítky. Stěžovatel opakovaně při pohovorech zmiňoval obavy z návratu do vlasti kvůli věřiteli, který mu vyhrožoval fyzickým násilím. Svůj azylový příběh považuje za dostatečně jasný a konkrétní, prokazující možné pronásledování a hrozbu vážné újmy. Blíže odkázal na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků UNHCR. Závěr městského soudu, že je stěžovatelův azylový příběh nevěrohodný, je dle něj pouhým subjektivním hodnocením a není ničím

pokračování

podložen. Žalovaný neaplikoval obecné pravidlo, že v pochybnostech ohledně skutkového tvrzení se straní žadateli a jeho žádosti se vyhová.

[9] Žalovaný dle stěžovatele pochybil, jelikož řádně nezjistil skutkový stav věci a bagatelizoval stěžovatelova tvrzení. K otázce nedostatečného posouzení stěžovatel odkazuje na rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2007, č. j. 3 As 60/2006-46, č. 1109/2007 Sb. NSS. Žalovaný měl posoudit, zda stěžovateli nehrozí nebezpečí vážné újmy spočívající v mučení či nelidském a ponižujícím zacházení dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Dále odkázal na rozsudek NSS ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, podle něž je podstatné, zda žadateli hrozí reálné nebezpečí vážné újmy, nikoliv zda bude skutečně vystaven takovému jednání. Stěžovatel dále tvrdí, že se v případě návratu do vlasti nebude moct z důvodu korupce státních orgánů na ně obrátit s žádostí o pomoc. Stěžovatel uvedl, že v důsledku pochybení žalovaného a městského soudu došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces. Žalovaný nedostál požadavkům na vydání řádného, přesvědčivého a přezkoumatelného rozhodnutí.

[10] Přijatelnost kasační stížnosti zdůvodňuje tím, že se obdobná situace může týkat značného množství jeho krajanů, čímž přesahuje jeho vlastní zájmy. Navrhuje proto, aby NSS zrušil napadený rozsudek a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel předkládá obecné a ničím nepodložené námitky. Stěžovatelův nesouhlas s postupem městského soudu není dle žalovaného projednatelným kasačním bodem. Kasační námitky mají směřovat ke konkrétním úvahám městského soudu a vysvětlovat, v čem konkrétně soud pochybil. Kasační stížnost považuje za šablonovité podání, opakující stejná tvrzení. Ve zbytku plně odkázal na své rozhodnutí a napadený rozsudek. Navrhuje, aby NSS kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně ji zamítl jako nedůvodnou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] NSS posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti dle § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[13] Stěžovatel vznáší proti napadenému rozsudku několik námitek. NSS je pro přehlednost shrnuje následovně:

- 1) žalovaný dle stěžovatele řádně nezjistil skutkový stav věci, čímž nedostál požadavkům na přezkoumatelnost rozhodnutí;
- 2) v případě návratu do vlasti mu hrozí vážná újma ze strany soukromé osoby a státní orgány mu neposkytnou účinnou ochranu;
- 3) žalovaný měl posoudit, zda stěžovateli nehrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, odůvodňující udělení doplňkové ochrany, a
- 4) napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, jelikož městský soud řádně nevypořádal uplatněné žalobní námitky a jeho závěry o nevěrohodnosti stěžovatelova azylového příběhu nejsou ničím podloženy.

[14] Kasační stížnost lze podat jen z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost podaná z jiných důvodů je nepřipustná dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nepřipustnost je dána mimo jiné tehdy, pokud se kasační námitky míjejí s rozhodovacími důvody napadeného rozhodnutí (usnesení NSS ze dne 4. 3. 2004, č. j. 1 Azs 23/2004-55, či ze dne 21. 7. 2022, č. j. 8 As 119/2022-19, bod 7). Rovněž je kasační stížnost nepřipustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatel je povinen v kasační stížnosti reagovat na argumentaci krajského (městského) soudu a *kvalifikovaným způsobem* zpochybňovat právě jeho závěry (usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS).

[15] První kasační námitka se týká namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. V jejím rámci stěžovatel žalovanému vyčítá, že nezjistil dostatečně skutkový stav věci a bagatelizoval stěžovatelova tvrzení. Obdobnou námitku uplatnil již v rámci žalobní argumentace. Městský soud na ni dostatečně reagoval v bodech 25, 26 a na začátku bodu 30 napadeného rozsudku. Uvedl, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž vycházel ze všech relevantních a dostupných podkladů.

[16] V rámci druhé námitky stěžovatel tvrdí, že mu hrozí újma ze strany věřitele a moldavské státní orgány mu nejsou schopny poskytnout ochranu. Obsahově totožnou námitku uplatnil také v žalobě. Městský soud ji vypořádal v bodech 25 a 26 napadeného rozsudku. Odkázal zejména na rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 7 Azs 43/2008-47, v němž NSS stanovil, že obavy z újmy od soukromých osob by byly azylově relevantním důvodem, jen pokud by státní orgány nebyly schopny zajistit účinnou ochranu. Dále uvedl, že „[p]řípadná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod.“ NSS shledal, že obě výše uvedené kasační námitky jsou shodné s námitkami žalobními a městský soud je již řádně vypořádal, včetně odkazu na přílehlavou judikaturu NSS. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že stěžovatel v těchto dvou kasačních námitkách pouze obecně sporuje správnost závěrů správního orgánu, aniž by reflektoval, jak se s již uplatněnou námitkou vypořádal městský soud. Takto zopakovaná argumentace proto nepředstavuje *kvalifikovanou polemiku* se závěry městského soudu, neboť z ní nelze dovodit, v čem městský soud údajně pochybil.

[17] Třetí námitkou stěžovatel vyčítá žalovanému, že neposoudil, zda mu hrozí nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, z hlediska možného udělení doplňkové ochrany. NSS uvádí, že jde o otázku, kterou stěžovatel nenamítal v žalobě, byť tak mohl učinit. Námitku uplatnil až v řízení před NSS. Podle konstantní judikatury NSS brání § 104 odst. 4 s. ř. s. *in fine* tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před krajským (městským) soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl. Takové námitky jsou nepřipustné (usnesení NSS ze dne 24. 4. 2024, č. j. 7 Azs 79/2022-80, bod 16). Připustil-li by NSS v řízení o kasační stížnosti uplatnění skutkových a právních novot, vedlo by to fakticky k popření kasačního principu, jenž ovládá řízení o tomto mimořádném opravném prostředku (rozsudek NSS ze dne 30. 3. 2012, č. j. 4 Azs 1/2011-89). Jedná se tedy o skutečnost, kterou stěžovatel nenamítal před městským soudem, ač tak mohl učinit.

[18] NSS proto dospěl k závěru, že výše uvedené kasační námitky jsou nepřipustné dle § 104 odst. 4 s. ř. s.

pokračování

[19] NSS nyní posoudí přijatelnost zbylé kasační námitky.

[20] Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS po posouzení přípustnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem *podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele* (§ 104a odst. 1 s. ř. s.). Pokud by tomu tak totiž nebylo, musela by být odmítnuta jako nepřijatelná. NSS přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského (městského) soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[21] NSS dospěl k závěru, že čtvrtá kasační námitka je nepřijatelná, jelikož nebyl naplněn žádný z výše uvedených důvodů přijatelnosti. Na všechny vznesené otázky již existuje ustálená judikatura.

[22] K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku NSS uvádí, že stěžovatel v kasační stížnosti přímo neodkázal na důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Avšak z textu kasační stížnosti a konkrétní formulace této námitky je zřejmé, že stěžovatel míří na vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Tvrdí totiž, že se městský soud řádně nevypořádal s uplatněnými žalobními body a své závěry ničím nepodložil. NSS konstantně judikuje, že ze zásady *iura novit curia* (soud zná právo) plyne, že stěžovatel není povinen podřadit tvrzené důvody kasační stížnosti pod konkrétní ustanovení právního předpisu, resp. je nemusí podřadit správně. Soud je posuzuje podle jejich obsahu (rozsudky NSS ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003-50, č. 161/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 19. 12. 2019, č. j. 9 As 263/2018-33, bod 12).

[23] Podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal krajský (městský) soud za rozhodný, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, či ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, č. 1773/2009 Sb. NSS).

[24] Stěžovatel však blíže nerozvádí, ohledně kterých žalobních bodů napadený rozsudek výše uvedeným požadavkům nedostál. Obecně pouze odkazuje na judikaturu Ústavního soudu, v kontextu požadavků na odůvodnění rozsudků správních soudů. Městský soud však ve svém odůvodnění srozumitelně uvedl, proč stěžovatelem uplatněné námitky neshledal důvodnými. Své závěry navíc podložil přílehlavou judikaturou NSS a skutkovými zjištěními. NSS potvrzuje, že dostatečně odpověděl na všechny námitky vznesené ve stěžovatelově žalobě. Městský soud tak neporušil stěžovatelovo právo na spravedlivý proces. NSS proto uzavírá, že napadený rozsudek považuje za plně přezkoumatelný. Kasační námitka je nepřijatelná, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[26] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 7. srpna 2025

Pavel Molek
předseda senátu